

Zhodnocení výkonu práva myslivosti v režijních honitbách Lesů ČR v ekonomicko-pěsteb- ním kontextu

(I.)

JIŘÍ PAVLÍK

Rok 2023 přinesl pro některé uživatele honiteb pronajatých od státního podniku Lesy České republiky (Lesy ČR)

významnou změnu. Podnik se na základě vyhodnocení lesnického a mysliveckého hospodaření rozhodl, že navýší podíl vlastních režijních honiteb na 25%.

Výběr honiteb, které nebyly znovu nabídnuty do výběrového řízení, byl proveden mezi honitbami, u nichž v roce 2023 končila

nájemní smlouva. Toto rozhodnutí vyvolalo mezi mysliveckou veřejností bouřlivé diskuse, mnohdy vedené s velice negativním hodnocením Lesů ČR. Lze zcela jistě pochopit, že

změna systému využívání honiteb po 30 letech musela zákonitě vyvolat určitý stupeň rozhořčení. Na druhou stranu by se měl

každý objektivně uvažující myslivec alespoň krátce zamyslet nad některými aspekty, které podnik k této změně vedly.

LESYČR

LESY A KLIMATICKÁ ZMĚNA

Předně je potřeba si uvědomit, že klimatická změna není prázdná fráze, ale reálný soubor přírodních jevů, které se ve stále větší míře dotýkají života každého z nás, zejména v podobě dopadů na životní prostředí, v němž žijeme.

Kůrovcovou kalamitu, která v nedávné době postihla velkou část našeho území, lze do jisté míry také spojovat s projevy klimatické změny. Rozsáhlé kalamitní holiny, které kvůli kůrovcům vznikly, vyvolaly nejen u odborné, ale i u laické veřejnosti otázku, jak to s lesem bude v budoucnu, zda bude schopen plnit všechny své funkce, ať již produkční, nebo mimo-produkční. Odpověď, jež musí po vyřčených otázkách logicky následovat, zní, že les v podobě, v jaké jsme jej až dosud znali, nemůže ve střednědobém, ale zejména v dlouhodobém pohledu obstát v probíhající klimatické změně. Většina klimatických modelů pro Českou republiku předpokládá posun současné lesní vegetační stupňovitosti do roku 2050 o jeden až dva lesní vegetační stupně (LVS) směrem dolů, tzn. že oblasti doposud zařazené např. do 6. LVS (smrkobukového) budou klimatickými podmínkami odpovídat 4. LVS (bukovému) a až na výjimky se stanou nevhodnými pro pěstování smrku.

Adaptační opatření mají za cíl připravit lesní porosty na uvedené změny průměrnou druhové skladby lesů, ale i porostní výstavbou a pěstebními i těžebními opatřeními, kterými bude omezen vznik holin tak, aby les mohl skutečně plnit všechny potřebné funkce. S tím souvisí i změna výkonu práva myslivosti, resp. obhospodařování některých honiteb Lesů ČR, ve vlastní režii. Pro úspěšnou realizaci adaptačních procesů je potřeba změnit také přístup k pojetí myslivosti, která musí plnit zejména ekosystémovou funkci jakožto regulační nástroj pro úpravu stavů býložravé spárkaté zvěře.

PROČ ZMĚNA?

Velice častým argumentem v debatách, které následovaly po rozhodnutí Lesů ČR o změně způsobu využití vlastních honiteb, jsou údajné ekonomické ztráty z příjmu za pronájem honiteb, o něž podnik v následujícím období přijde. Stejně tak zaznívají názory, že pracovníci Lesů ČR nebudou schopni plnit vyšší plány lovu býložravé spárkaté zvěře. V neposlední řadě se objevují tvrzení, že stavy spárkaté zvěře jsou únosné a že je potřeba pouze přijmout opatření zejména v podobě oplocování mladých lesních porostů, aby obnova lesů po kůrovcové kalamitě na okus citlivými dřevinami byla úspěšná.

Z každoročně publikované myslivecké statistiky je zřejmé, že početnost většiny spárkaté zvěře má stoupající trend. V této souvislosti je potřeba poukázat na to, že zabránění okusu v podobě oplocování mladých lesních porostů není cestou, jak dosáhnout zdravých lesů adaptovaných na klimatickou změnu. Je to mimořádně nákladné opatření, které v potřebném rozsahu není možné realizovat. Jak ekonomicky, tak prakticky není možné zajistit permanentní fyzickou kontrolu stavu oplocení, aby bylo stále funkční proti zvěři. Pro představu, o jak velký problém jde, uvádím, že změna zastoupení jednoho druhu dřeviny o 1 % znamená v podmínkách České republiky plochu o výměře přibližně 26 000 ha neboli 260 km² (přibližně více než polovina rozlohy Prahy). Přeneseno do praxe – v případě na okus velice citlivé dřeviny, jakou je jedle bělokorá, která má současné zastoupení asi 1,2 % a v cílové druhové skladbě by měla mít 7,6 % (Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství 2021), by to znamenalo oplocit okolo 166 000 ha (1660 km²). To by v konečném důsledku snížilo plochu využitelnou zvěři, ale především by takové opatření stálo při současných cenách přinejmenším osm miliard korun!

PŘÍKLAD Z PRAXE

Na příkladu honitby Matějovec na Lesní správě Český Rudolec, která byla převzata do režie v druhém pololetí roku 2019, bych chtěl prezentovat pohled provozního lesníka na danou problematiku, nikoliv ekonomického analytika, vědce nebo soudního znalce v oboru škod působených zvěří.

Honitba Matějovec s rozlohou 977 ha leží ve východní části okresu Jindřichův Hradec. Tato oblast byla v předchozích letech silně zasažena kůrovcovou kalamitou. Jde o typickou lesní honitbu (956 ha lesní půdy, 10 ha zemědělské plochy, 11 ha ostatních pozemků). Normována je v ní zvěř mufloní (minimální stav 14 kusů, normovaný stav 14 kusů), srnčí (23/31 kusů), černá (5/5 kusů) a zaječí (15/20 kusů). Honitba je zařazena do III. jakostní třídy. Mezi dřevinami dominuje – i přes proběhnuvší kůrovcovou kalamitu – stále smrk se zastoupením 61 %. Zdravotní stav mladých lesních porostů byl v době převzetí honitby do režie silně ovlivněn zejména ohryzem mufloní zvěří a přirozená obnova jiných dřevin než smrku a vtroušeného buku v podstatě neexistovala.

Jednou ze zásadních otázek tedy bylo, kolik zvěře se v honitbě skutečně vyskytuje. Stanovení jejího počtu na základě

nejčastěji využívané přímé metody sčítání zvěře pozorováním v termínu určeném státní správou myslivosti bylo z praktického hlediska nevyužitelné. Metoda přímého sčítání zvěře v jednom termínu nemůže zahrnout běžné etologické zákonitosti konkrétního druhu zvěře, stejně tak ani okolnosti nepředvídatelné, jako je zneklidňování zvěře návštěvníky lesa, autoprovodem, pohybem lesní techniky, předací např. některým ze zvláště chráněných druhů živočichů apod.

Jednou z možností, která byla pro stanovení alespoň přibližných stavů zvěře v honitbě využita, je nepřímá metoda zpětných propočtů. Ze statistiky ulovené zvěře lze zpětně dopočítat kmenový stav. Pro vyloučení vlivu výkyvů ve výši úlovků v jednotlivých letech je vhodné využívat aritmetický průměr za delší časové období. Pro zpřesnění odhadu početnosti jednotlivých druhů zvěře v honitbě je vhodné porovnat tyto výsledky s některou z dalších sčítacích metod (např. s indexem přítomnosti jelenovitých) a metodou vyhodnocení kontrolních a srovnávacích ploch, kdy se v pravidelných ročních intervalech vyhodnocuje přímý vliv na početnost, přírůst, resp. poškozování lesních dřevin v síti takto založených ploch napříč honitbami.

Z tab. 1, ve které jsou uvedeny zpětné propočty jednotlivých druhů zvěře v honitbě Matějovec, je patrné, že odhadované stavy býložravé spárkaté zvěře v honitbě násobně převyšovaly stavy normované. To se samozřejmě velice negativně odráželo na zdravotním stavu lesa.

Normovaná zvěř	Mufloní	Srnčí	Černá	Zaječí	Daňčí	Jelení
Min. stavy	14	23	5	15	0	0
Norm. stavy	14	31	5	20	0	0
Zpětný propočet => statisticky vypočtené kmenové stavy zvěře v honitbě	189	103	76	0	5	3

Tab. 1: Zpětné propočty kmenových stavů zvěře v honitbě Matějovec

Režim výkonu práva myslivosti	Rok	Plán lovu spárkaté mimo černé (ks)	Lov spárkaté mimo černé za mysl. rok (ks)	Intenzita lovu spárkaté mimo černé na 100 ha plochy lesa (ks)	Plán jelení (ks)	Lov jelení (ks)	Plán daňčí (ks)	Lov daňčí (ks)	Plán mufloní (ks)	Lov mufloní (ks)	Plán srnčí (ks)	Lov srnčí (ks)	Lov spárkatá celkem (ks)
Režie LČR	2023	136	187	19,56	0	2	0	7	64	60	72	118	209
	2022	96	259	27,09	0	1	0	4	64	119	32	135	305
	2021	60	221	23,12	0	2	0	0	40	162	20	57	259
	2020	78	119	12,45	0	2	0	0	29	96	20	21	173
	2019	31	39	4,08	0	0	0	2	20	27	11	10	77
			401	825	17,26	0	7	0	13	217	464	155	341
Pronájem honitby	2018	51	46	4,81	0	0	0	0	41	37	10	9	84
	2017	40	33	3,45	0	0	0	0	31	27	9	6	65
	2016	27	30	3,14	0	1	0	0	21	24	6	5	37
	2015	19	23	2,41	0	0	0	0	12	17	7	6	47
	2014	27	21	2,20	0	0	0	2	16	11	11	8	47
	2013	21	19	1,99	0	0	0	0	13	15	8	4	37
		185	172	3,00	0	1	0	2	134	131	51	38	317

Tab. 2: Porovnání intenzity lovu v režimu pronajaté honitby a výkonu práva myslivosti ve vlastní režii

Rok	Vyčíslené škody na lesních porostech (Kč)	Z toho škody ohryzem/loupáním (Kč)	Průměrná škoda na 1 ha plochy lesa v honitbě (Kč)	Průměrná škoda na 1 ha plochy ENP (Kč)
2023	10 990	86	12	55
2022	17 104	6 117	19	85
2021	11 508	5 137	13	55
2020	20 994	17 997	24	112
2019	52 873	47 421	60	514
2018	25 912	13 322	29	440
2017	37 723	31 974	42	702
2016	18 191	16 012	20	412
2015	24 954	21 423	28	585
2014	6 274	3 879	7	152
2013	16 991	2 686	19	473

Tab. 3: Vykazované škody způsobené zvěří
vysvětlivka k tabulce: ENP – evidence nezajištěných porostů

Rok	Podíl P.O. (%)	Vykázaná P.O. k 31.12. (ha)	Struktura dřevin P.O.	Vykázaná plocha dřeviny (ha)	Zastoupení (%)			
2023	50	7,78	SM	4,13	53			
			BO	1,55	20			
			MD	0,83	11			
			BK	0,86	11			
			KL	0,03	0			
			BR	0,29	4			
			JR	0,09	1			
2022	32	2,9	SM	1,52	52			
			BO	0,34	12			
			BK	0,67	23			
			BR	0,04	1			
			JR	0,33	11			
2021	20	10,62	SM	7,03	66			
			BO	0,6	6			
			MD	0,18	2			
			BK	1,22	11			
			KL	0,25	2			
			BR	1,09	10			
			JR	0,13	1			
			OL	0,1	1			
			OS	0,02	0			
			2020	17	5,21	SM	5,07	97
BO	0,02	0						
MD	0,03	1						
BK	0,07	1						
BR	0,01	0						
OL	0,01	0						
2019	1	0,32				SM	0,32	100
			2018	30	1,8	SM	1,75	97
						BO	0,01	1
2017	12	0,73	SM	0,7	96			
			BK	0,03	4			
2016	0	0,05	SM	0,05	100			
			2015	29	1,75	SM	1,5	86
BK	0,25	14						
2014	24	2,08	SM	0,26	13			
			BK	1,82	88			
2013	7	0,77	SM	0,23	30			
			BK	0,54	70			

Tab. 4: Podíl a struktura přirozené obnovy (p. o.)

MYSLIVECKÝ MAN-AGEMENT V HONITBĚ MATĚJJOVEC

V roce 2020 došlo k přehodnocení pohledu na výkon práva myslivosti v režii. Vzhledem k probíhající kůrovcové kalamitě, a s tím související potřebě obnovy lesa na rozsáhlých holinách, vyvstala v poměrně krátkém čase potřeba výrazně snížit stavy zejména muflonů, ale i srnčí zvěře.

Lov je v naprosté většině případů (vyjma poplatkových loví trofejové samčí zvěře II. a III. věkové třídy) realizován zaměstnanci Lesů ČR. Loví se individuálně na čekané nebo šouláním. Ačkoliv má lesní správa pro honitbu Matějovec udělenou výjimku na některé ze zakázaných způsobů lovu, dosud nebyla potřeba jejího využití. Drtivá většina z ulovené býložravé spárkaté zvěře je lovena v ranních a podvečerních hodinách (tzn. hodinu před východem, resp. do hodiny po západu slunce). Lov je změřen zejména na samičí zvěř jakožto nositelku přírůstu, dále do kategorie zvěře mladé (do dvou let věku) a v případě zvěře samčí zejména na I. věkovou třídu. V tab. 2 je uvedeno porovnání intenzity lovu při výkonu práva myslivosti v režimu pronájmu honitby (období 2013–2018) a posléze ve vlastní režii (2019–2023). Intenzita lovu vzrostla z průměrných tří kusů na 100 ha plochy lesa v období 2013–2018 až na průměrných 17 kusů býložravé spárkaté zvěře za období 2019–2023, tedy téměř šestinásobně oproti režimu, kdy byla honitba pronajata.

ŠKODY PŮSOBENÉ ZVĚŘÍ

Z hlediska vykazovaných škod působených zvěří (tab. 3), došlo k poklesu z průměrných 26 000 Kč ročně za období 2013–2018 (pronajatá honitba) na přibližně 15 000 Kč/rok za období 2019–2023 (režie Lesů ČR). V případě škod způsobených ohryzem a loupáním je pokles ještě zřetelnější. Z průměrných téměř 20 000 Kč/rok (2013–2018) došlo k poklesu na přibližně 7 000 Kč/rok (2019–2023).

PŘIROZENÁ OBNOVA

Z lesnického pohledu lze jako jeden z nejvýraznějších dopadů mnohdy nepřiměřených stavů spárkaté zvěře demonstrovat stav přirozené obnovy lesa (schopnost lesa se při vhodné zvolených pěstebních opatřeních sám obnovovat). V případě režijní honitby Matějovec je možné poukázat na průměrný podíl přirozené obnovy za období 2013–2018 (pronájem honitby), který dosahoval pouze okolo 16 %, ačkoliv vzhledem k převládajícím kyselým stanovištím vyšších poloh (cílový hospodářský soubor 53) jsou v této honitbě podmínky pro přirozenou obnovu víceméně ideální. V průběhu využívání honitby jako režijní došlo k nárůstu podílu přirozené obnovy na průměrných 30 % ročně (tab. 4). Současně se zvýšila druhová pestrost vykazované přirozené obnovy, kdy oproti maximálně třem dřevinám vykazovaným za období 2013–2018 (smrk, borovice, buk) došlo k nárůstu až na sedm dřevin vykazovaných za období 2019–2023 (vedle smrku, borovice a buku ještě modřín, klen, bříza, jeřáb).

Z uvedených údajů lze dát postupný pokles škod působených zvěří a nárůst podílu přirozené obnovy, včetně její druhové pestrosti, jednoznačně do souvislosti s intenzivním lovem býložravé spárkaté zvěře.

Dokončení v příštím čísle: ekonomické zhodnocení modelu pronájmu a výkonu práva myslivosti ve vlastní režii, ochrana lesních porostů proti zvěři, obnova lesa, modelové ekonomické porovnání rozdílného způsobu využití honitby a závěr.

Autor:
Ing. Jiří Pavlík, lesní správce Lesů ČR,
LS Český Rudolec

Zhodnocení výkonu práva myslivosti v režijních honitbách Lesů ČR v ekonomicko-pěstebním kontextu

(II.)

JIŘÍ PAVLÍK

Ve Světě myslivosti č. 3/2024 byla zveřejněna první část článku pojednávajícího o zhodnocení výkonu práva myslivosti v režijních honitbách Lesů České republiky, s. p., v ekonomicko-pěstebním kontextu. Vedle obecného úvodu a odůvodnění, proč se podnik rozhodl vzít v roce 2023 do režie více vlastních honiteb, článek obsahuje vstupní údaje k příkladu z praxe – porovnání situace v honitbě Matějovec na Lesní správě Český Rudolec před jejím převzetím do režie v roce 2019 a po něm (myslivecký management, škody působené zvěří a stav přirozené obnovy). Nyní přinášíme dokončení.

LESY ČR

Foto www.pixabay.com

EKONOMICKÉ ZHODNOCENÍ MODELU PRONÁJMU A VÝKONU PRÁVA MYSLIVOSTI VE VLASTNÍ REŽII

Jak již bylo uvedeno, jedním z cílů tohoto článku je vyvrátit údajnou ekonomickou nevýhodnost modelu výkonu práva myslivosti ve vlastní režii pro Lesy ČR. Základní úvahou je, jakým způsobem lze vyčíslit negativní působení nadměrných stavů býložravé spárkaté zvěře na les. Jednou z metod využívaných k hodnocení vlivu zvěře na lesní porosty je vyčíslení škod způsobených zvěří podle vyhlášky č. 55/1999 Sb., o způsobu výpočtu výše újmy nebo škody způsobené na lesích. Tato metoda je již z principu založena na lese věkových tříd a de facto nepočítá se škodami na přirozené obnově, resp. na jejích iniciálních stádiích, takže podle této vyhlášky nelze vyčíslit škodu na semenáčcích, které zvěř spase. Proto není možné považovat škody vyčíslené touto metodou vzhledem ke stavu lesa a pěstebním záměrům vlastníka za objektivní.

OCHRANA LESNÍCH POROSTŮ PŘED ZVĚŘÍ

Co ale vyčíslit lze, je potřeba ochrany zejména mladých lesních porostů před

zvěří v podobě oplocenek, individuálních ochran, nátěrů proti okusu apod. Vyhláška č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní strážce, ukládá vlastníkovi lesa ochraňovat ohrožené lesní porosty před okusem, loupáním a zimním ohryzem kůry v rozsahu nejméně 1 % výměry lesa vlastníka v honitbě. Náklady na ochranu 1 % plochy ohrožených lesních porostů lze tedy považovat za povinný náklad vlastníka lesa. Jakékoliv další nutné náklady na ochranu ohrožených lesních porostů je pak potřeba v souvislosti s výše uvedeným chápat tak, že jde o opatření, které držitel honitby, resp. vlastník musí na své náklady realizovat, aby nedocházelo k nadměrným hospodářským škodám na lesních porostech. V konečném důsledku tím však umožňuje uživateli honitby chovat zvěř ve vyšších stavech než by s přihlédnutím k užitnosti honitby a s tím související minimalizaci hospodářsky významných škod bylo jinak možné.

Pro představu připojuji v tab. 1 vyčíslení skutečně vynaložených nákladů na ochranu před zvěří a pro porovnání výpočet povinného nákladu vlastníka v souvislosti s vyhláškou č. 101/1996 Sb.

Rok	Vykazovaná plocha výkonů 22+23+35 (ha)	Náklady na ochranu před zvěří (22+23+35) (Kč)	Průměrný náklad na ochranu před zvěří na 1 ha ochraňovaného porostu (Kč)	Průměrný náklad na ochranu před zvěří na 1 ha ENP (Kč)	Přepočtený zákonný náklad na ochranu před zvěří (Kč)	Rozdíl mezi zákonným a vykazovaným nákladem na ochranu před zvěří (Kč)
2023	746	188 258	25 236	940	224 050	-35 792
2022	54,13	566 790	10 471	2829	92 964	473 826
2021	68,11	1 325 728	19 465	6334	172 812	1 152 916
2020	49,07	947 467	19 308	5032	171 426	776 041
2019	22,45	881 439	39 262	8568	348 583	532 856
2018	24,81	218 283	8798	3709	78 113	140 170
2017	36,19	294 965	8150	5486	72 362	222 603
2016	24,95	145 855	5846	3306	51 902	93 953
2015	36,9	200 963	5446	4711	48 353	152 610
2014	27,19	157 761	5802	3827	51 513	106 248
2013	18,17	111 216	6121	3099	54 343	56 873
	369,43	5 038 725	13 639		1 366 421	3 672 304

Tab. 1: Přehled vynaložených nákladů na ochranu před zvěří

Vysvětlivky k tabulce:
 Výkon 22 – oplocování lesních porostů;
 23 – ochrana mladých lesních porostů před zvěří (nátěry/postřiky repelenty, tubusové chrániče apod.);
 35 – ochrana lesních porostů před zvěří (ovazování a nátěry kmenů repelenty proti ohryzu a loupání)

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že vzhledem ke stavům zvěře v honitbě bylo za období 2013–2023 vynaloženo téměř o 3,7 milionu korun více, než vlastníkovému příkazuje vyhláška.

OBNOVA LESA

Jak již bylo zmíněno, významným ekonomickým, ale i ekologickým ukazatelem nepřiměřených stavů býložravé spárkaté zvěře v honitbě jsou snížené možnosti přirozené obnovy dřevin. Tento aspekt má kromě ekonomických dopadů velice široké ekologické souvislosti, mezi které patří zejména výrazně snížená genetická variabilita porostů vznikajících umělou obnovou (zalesněním sazenicemi lesních dřevin, které až na výjimky nepocházejí přímo z místních autochtonních porostů), což má v konečném důsledku dopad v podobě snížené adaptační schopnosti lesních porostů reagovat na probíhající klimatickou změnu. Vyčíslení tohoto

aspektu je z provozního hlediska velice obtížné, neřkuli téměř nemožné. Poměrně jednoduše ale lze vypočítat, o kolik musel vlastník lesa vynaložit více finančních prostředků na umělou obnovu, protože mu nepřiměřené stavy zvěře v honitbě neumožňovaly využívat obnovu přirozenou v množství stanoveném vlastním hospodářským cílem, resp. možnostmi stanoviště. Jak již bylo konstatováno v úvodu příspěvku, podíl přirozené obnovy v honitbě Matějovec dosahoval v době, kdy byla honitba pronajata, pouze přibližně 16 % z celkové obnovy.

V tab. 2 je uvedena plocha obnovy lesa za období 2013–2023 včetně vynaložených nákladů na umělou obnovu, vykázaný podíl přirozené obnovy a pro porovnání také vyčíslení částky, o kolik finančních prostředků musel vlastník vynaložit více vzhledem ke sníženým možnostem přirozené obnovy vlivem spárkaté zvěře. Je patrné, že kdyby bylo možné dosáhnout

stanoveného hospodářského cíle vlastníka v podobě 40 % podílu přirozené obnovy, uspořil by za období 2013–2023 téměř 2,5 milionu Kč za umělou obnovu lesa.

Již bylo zmíněno, že jde o provozní ocenění snížených možností využití přirozené obnovy lesa, které nepostihuje veškeré další ekonomické a ekologické souvislosti. Uvedenou částku lze tedy z tohoto pohledu chápat jako minimální.

MODELOVÉ EKONOMICKÉ POROVNÁNÍ ROZDÍLNÉHO ZPŮSOBU VYUŽITÍ HONITBY

Hlavním účelem tohoto článku bylo ekonomicky zhodnotit obě varianty využití vlastní honitby, tedy pronájmu honitby a jejího využití v režii.

Jelikož pozitivní dopady na zdravotní stav lesa a zvýšení podílu přirozené obnovy při využití honitby ve vlastní režii, po tažmo změny přístupu k výkonu práva myslivosti, lze hodnotit až s delším časo-

Rok	ENP k 31. 12. (ha)	Plocha obnovy lesa k 31. 12. (ha)	Náklady na obnovu lesa k 31. 12. - výkon 14+15+16+17 (Kč)	Průměrný náklad na umělou obnovu 1 ha lesa (Kč)	Vykázaná p. o. k 31. 12. (ha)	Podíl p. o. (%)	Ocenění vykázané p. o. v Kč	Vyčíslení záměru vlastníka při stanovení hranice 40% podílu p. o. v Kč (tzn. o kolik bylo nutné vynaložit více na u. o.)
2023	200,18	15,51	613 920	79 420	7,78	50	617 891	-125 167
2022	200,35	9,12	621 297	99 887	2,9	32	289 672	74 715
2021	209,29	54,34	3 142 554	71 879	10,62	20	763 356	799 008
2020	188,27	29,73	1 329 328	53 906	5,07	17	273 305	367 748
2019	102,88	24,34	2 034 867	84 716	0,32	1	27 109	797 681
2018	58,85	6,03	263 210	62 225	1,8	30	112 004	38 081
2017	53,77	6,01	296 829	56 218	0,73	12	41 039	94 108
2016	44,12	7,59	384 362	50 641	0	0	0	153 745
2015	42,66	6,02	226 768	53 107	1,75	29	92 938	34 945
2014	41,22	8,5	315 110	49 083	2,08	24	102 092	64 789
2013	35,89	11,6	484 170	44 706	0,77	7	34 424	173 014
		178,79	9 098 495		33,82	19		2 472 668

Tab. 2: Plocha obnovy lesa včetně vynaložených nákladů

Vysvětlivky k tabulce:
 Výkon 14 – zalesňování s jímami
 15 – zalesňování podsíjemi
 16 – zalesňování sadbou
 17 – zalesňování podsadbou
 ENP – evidence nezajistěných porostů
 p. o. – přirozená obnova
 u. o. – umělá obnova

Tab. 3: Porovnání modelů výkonu práva myslivosti (vlevo ve vlastní režii, vpravo v případě pronájmu honitby)

Model vlastní honitba s výkonem práva myslivosti ve vlastní režii					Data skutečnosti vlastní honitba pronajatá 2013–2018				
Průměrná roční plocha obnovy lesa	ha	7,63	Z toho MZD	30 %	Průměrná roční plocha obnovy lesa	ha	7,63	Z toho MZD	30 %
Průměrná roční plocha obnovy hlavní dřeviny	ha	5,34	Průměrná roční plocha obnovy MZD	2,29	Průměrná roční plocha obnovy hlavní dřeviny	ha	4,91	Průměrná roční plocha obnovy MZD	2,72
Hypotetický podíl p. o.	%	90	50		Skutečný podíl p. o.	%	15		17
Plošný hypotetický podíl	ha	4,81	1,15		Skutečný průměrný plošný podíl p. o.	ha	0,73		0,45
Průměrný náklad na umělou obnovu	Kč/ha		52 652		Průměrný náklad na umělou obnovu	Kč/ha		52 652	
Ocenění p. o.	Kč	253 046	60 287		Ocenění p. o.	Kč	38 436	23 693	
					Ocenění rozdílu mezi hypotetickým a skutečným podílem p. o.	Kč	214 610	36 593	
Průměrné náklady na ochranu před zvěří (22+23+35) v honitbě za rok	Kč		188 173		Průměrné náklady na ochranu před zvěří (22+23+35) v honitbě za rok	Kč		188 173	
Přepočtené náklady na ochranu před zvěří „povinně“ (101/1996 Sb.)	Kč		59 603		Přepočtené náklady na ochranu před zvěří „povinně“ (101/1996)	Kč		59 603	
Průměrné roční náklady na výkon 241	Kč		128 030		Rozdíl mezi skutečným a zákonným nákladem na ochranu před zvěří (22+23+35)	Kč		128 570	
Průměrný roční výnos na výkonu 241	Kč		139 797		Průměrný roční výnos na výkonu 244	Kč		341 459	
Průměrná roční výše škod zvěří	Kč		21 674		Průměrná roční výše škod zvěří	Kč		21 674	
Výsledné ocenění	Kč		243 822		Výsledné ocenění	Kč		45 490	

Vysvětlivky k tabulce: Náklady na výkon 241 (myšlivost) zahrnují např. přikrmování zvěře v době nouze, minerální doplňky, stavbu a opravy mysliveckých zařízení, náhrady zaměstnancům za použití vlastní zbraně apod.). Výnosy na tento výkon zahrnují příjmy za prodej zvěřiny a příjmy za poplatkové lovy.

Výnos na výkonu 244 (pronájem honitby) zahrnuje příjmy za pronájem honitby.

Výkony 22, 23 a 35 jsou popsány v tab. 1.

MZD – meliorační a zpevňující dřeviny

Foto www.pixabay.com

vým odstupem, bylo potřeba pro názornou prezentaci dat vytvořit model. Ten vychází z reálných ekonomických údajů za období 2013–2018 a pracuje s výše popsánými principy ekonomického dopadu nadměrných stavů zvěře na podíl přirozené obnovy a potřebná opatření realizovaná v souvislosti s ochranou lesních porostů před zvěří ve srovnání s příjmovými položkami za pronájem honitby. Modelová roční plocha obnovy lesa v honitbě byla vypočtena jako aritmetický průměr za období 2013–2018, tzn. z předkalamičního stavu, aby co nejvíce odpovídala běžnému hospodaření neovlivněnému

potřebou obnovy lesa na rozsáhlých holištích. Stanovení hypotetického podílu přirozené obnovy vychází ze stanovištních možností v honitbě (92 % plochy lesa v honitbě je zařazeno do cílového hospodářského souboru 53) a současně se přihlíží k trendu vývoje podílu přirozené obnovy od doby převzetí honitby do režie. Vzhledem k poměrně složitému výpočtu není uvažována klesající tendence vykazovaných škod působených zvěří u modelu výkonu práva myslivosti v režii, ačkoliv z připojených přehledů je patrné, že trend výše škod působených zvěří má klesající průběh.

Z tab. 3 je zřejmé, že modelový ekonomický efekt pro vlastníka lesa by při dosažení stanovených cílů v podobě zvýšeného podílu přirozené obnovy lesa a snížení potřeby ochraňovat les před zvěří byl více než pětinasobně vyšší než v případě pronájmu honitby.

ZÁVĚR

Cílem intenzivního lovu realizovaného ve vlastní režii není zvěř v honitbě vybit, ale uvést její stavy do rovnováhy s možnostmi lesa, resp. úživností prostředí tak, aby nedocházelo k významným hospodářským škodám v podobě, v jaké je známe z mnoha míst naší země, v konečném důsledku k likvidaci lesních porostů nebo jejich výraznému poškozování. Zvýšení druhové, věkové i prostorové diferenciace porostů jednoznačně povede ke zlepšení přirozené úživnosti honitby a krytových možností pro zvěř. Dalším pozitivním efektem bude prokazatelné snížení vnitrodruhové i mezidruhové potravní konkurence mezi zvěří, což povede k postupnému zvýšení její kondice a chovatelské hodnoty.

Autor:
Ing. Jiří Pavlík, lesní správce Lesů ČR,
LS Český Rudolec

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Svět myslivosti (On-line)**

Vydavatel: **Lesnická práce**

Vydáváno v letech: **2000-, 2024, 05.04.2024**

Číslo ročníků: **25, 4**

Číslo výtisků: **25, 4**

Datum vydání čísla: **05.04.2024**

Identifikátor ISSN: **1212-8422**

Stránky: **15, 16, 17**